

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/9039
7/9040
7/9041
7/9042
7/9043

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 3199
Konu : Soru Önergeleri

- 2 Ağustos 2012 7/9044

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 09.07.2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-75955 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Altan TAN'a ait 7/9039, 7/9040, 7/9041, 7/9042, Manisa Milletvekili Hasan ÖREN'e ait 7/9043, İstanbul Milletvekili Erdoğan TOPRAK'a ait 7/9044 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1-Görüş 7/9039, 7/9040, 7/9041, 7/9042,
7/9043, 7/9044 (9 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Erdoğan TOPRAK

İstanbul Milletvekili

Esas No

:7/9044

Bir zamanlar kendi kendine yeten ülke olan Türkiye farklı sektörlerde giderek dışa bağımlı bir hal almaktadır. Örneğin bakliyatta ihracat giderek azalırken maalesef ithalat devamlı olarak artmaktadır.

Bu sebeple,

SORU 1) Bakliyat sektörü küresel iklim değişikliklerinden ne kadar etkilenmektedir? Bu konuda üreticilerin yaşayacakları olumsuzlukları en aza indirmek için alınan tedbirler nelerdir? Yeterli midir?

CEVAP 1) Tarım, iklim değişikliğinden en fazla etkilenen sektörlerdendir. Bu nedenle iklim değişikliği ve kuraklığın tarım sektörüne etkilerini mümkün olduğunca azaltmak amacıyla çalışmalar yürütülmektedir.

Bu kapsamda, İklim Değişikliği Koordinasyon Kurulu (İDKK) 2001 yılında Başbakanlık Genelgesi ile oluşturulmuştur. İDKK, 2004 yılında yeniden düzenlenmiş, 2010 ve 2012 yılında da yeniden yapılandırılmıştır. Bakanlığımızın, “Tarımda İklim Değişikliği Etkilerinin Belirlenmesi ve İklim Değişikliğine Uyumun Sağlanması için AR-GE Çalışmalarının ve Bilimsel Çalışmaların Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması” uyum eylemleri kapsamında çalışmaları devam etmektedir.

Bakanlığımızca kuraklığın etkilerini en aza indirmeye yönelik önemli çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda;

- “Tarımsal Kuraklıkla Mücadele İle Kuraklık Yönetimi Çalışmalarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Karar” Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe girmiştir.
- “Tarımsal Kuraklık Yönetiminin Görevleri, Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik” yayımlanmıştır.
- Türkiye Tarımsal Kuraklıkla Mücadele Stratejisi ve Eylem Planı Stratejisi Belgesi hazırlanmıştır.
- Tarımsal Kuraklık İl Kriz Merkezleri oluşturularak İl Kuraklık Eylem Planları hazırlanmıştır.
- İzleme Erken Uyarı ve Tahmin Komitesi, Risk Değerlendirme Komitesi ve Tarımsal Kuraklık Yönetimi Koordinasyon Kurulu oluşturulmuştur.
- Kuraklığa dayanıklı çeşit geliştirme ve yaygınlaştırma çalışmalarına hız verilmiştir.
- Konya’da Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü bünyesinde “Bitkisel Kuraklık Test Merkezi” kurulmuştur.
- Ayrıca, Bakanlığımız araştırma enstitülerinde, su yönetimi ve iklim değişikliği konuları dikkate alınarak; havzalarda toprak ve su kaynakları muhafaza araştırmaları, havzalarda uygun su hasadı yöntemlerinin araştırılarak bitki gelişimindeki etkilerinin belirlenmesi konularında araştırma projeleri yürütülmektedir.

SORU 2) Ekim alanlarının giderek daralmasının sebebi nedir? Miras yoluyla bölünmüş arazilerin toplulaştırması yönünde aldığınız önlemler var mıdır?

CEVAP 2) Bakanlığımızca tarım sektörünün temel sorunlarından birisi olan tarım arazilerinin miras yoluyla bölünmesinin önlenmesine yönelik önemli adımlar atılmış olup, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunda yapılan düzenleme ile tarım arazilerinin parsel büyüklüğünün 20 dekarın altına düşmemesi ile ilgili sınırlandırma getirilmiştir.

Ancak bu sorunun önüne geçmek ve kalıcı çözüm bulmak amacıyla önümüzdeki dönemde tarım arazilerinin miras yoluyla bölünmesinin önlenmesine yönelik yasal ve yapısal düzenlemelerin hayata geçirilmesi planlanmaktadır. Bu kapsamda Miras Kanununda değişiklik için, ilgili Bakanlıklar, STK ve üniversitelerle çalışmalar yapılarak, değişikliğin getirebileceği tüm sonuçlar değerlendirilmiş olup, önümüzdeki dönemde hazırlanan düzenlemelerin yasalaşması planlanmaktadır.

Tarım arazilerinde parçalılığın önlenmesinin yanında halihazırda parçalı olan arazilerin birleştirilmesi amacıyla arazi toplulaştırma çalışmalarına büyük önem verilmiş olup, önemli mesafeler kat edilmiştir. Bu kapsamda, 1961-2002 yılları arasında 41 yıllık dönemde toplam 450 Bin hektar alanda toplulaştırma yapılmış iken, 2003-2011 yılları arasında 9 yılda toplam 1 Milyon 291 Bin hektar alanda toplulaştırma yapılmıştır. 2012 yılı itibarıyla 2,8 Milyon hektar alanda toplulaştırma çalışmaları sürdürülmektedir. Bundan sonraki dönemde ise her yıl için 1 Milyon hektar alanda toplulaştırma yapılması ve 2023 yılına kadar toplulaştırma çalışmalarının tamamlanması hedeflenmektedir.

SORU 3) Üretim azalınca biraz daha fazla nohut, kuru fasulye ve mercimek ithal eder duruma geldi Türkiye. Bakliyat çeşitleri içerisinde özellikle mercimek ithalatındaki hızlı artışın sebebi nedir?

SORU 4) Sektörün hammaddesi olan tarımsal üretiminin önündeki engeller ve bu engellerin kaldırılması için çalışmalarınız nelerdir?

SORU 5) Bakliyat ve tarımsal ürünlerdeki açık ürün satışı, paketli bakliyat sektörü önünde büyük bir engeldir. Bu konuda ne tür çalışmalar yapmaktasınız?

CEVAP 3-4-5) TÜİK verilerine göre, 2011 yılı itibarıyla ülkemizde 763 Bin ha alanda 1,1 Milyon Ton baklagil üretimi gerçekleşmiştir. Baklagil üretimimizin 325 Bin tonunu mercimek, 487 Bin tonunu nohut ve 201 Bin tonunu kuru fasulye oluşturmaktadır. TÜİK verilerine göre toplam baklagil üretiminde yeterlilik derecesi %96 olup, baklagil üretimimiz iç tüketimimizi karşılamaktadır.

Baklagil ithalatımız genel olarak Ekonomi Bakanlığı tarafından verilen “Dahilde İşleme İzin Belgesi” kapsamında yapılmakta olup, ithal edilen ürünler yurt içinde işlenerek ihraç edilmektedir.

Bakanlığımızca ülkemizde arz açığı bulunan ve stratejik açıdan önemli 17 ürüne fark ödemeleri kapsamında prim desteği verilmektedir. Bu kapsamda Baklagiller 2008 yılında ilk kez prim desteği kapsamına alınmıştır. Prim destekleri kapsamında; 2002 yılında 186 Milyon TL ödenmiş iken, 2011 yılında 2 Milyar 502 Milyon TL ödeme yapılmıştır.

Bakanlığımızca 2006 yılında başlatılan %50 hibe destekli Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında; tarımsal ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi, ambalajlanması ve depolanması ile ilgili yatırımlar desteklenmektedir. 2015 yılına kadar devam edecek proje içerisinde bakliyat işleme, depolama ve paketlemesine yönelik yatırımlar da hibe desteği kapsamında değerlendirilmektedir.

SORU 6) Ülkemizde tohumlarımızın durumu nedir? Çiftçilerin sertifikalı tohumlara yönlendirilmeleri konusunda Bakanlık olarak aldığınız önlemler var mıdır? Nelerdir? Bakanlık olarak tohumların üreticilere ücretsiz dağıtılması mümkün müdür?

CEVAP 6) Bakanlığımızca yerli tohumculuğumuzun geliştirilmesi ve sertifikalı tohumluk kullanımının artırılması amacıyla önemli çalışmalar yapılmaktadır.

Bugün Türkiye’de üretimde kullanılan hububatta; ekmeklik buğdayın %95’i, makarnalık buğdayın %98’i, arpa’nın %99’u, nohut, mercimek ve çeltik çeşitlerinin %100’ü araştırma enstitülerimizce geliştirilmiştir. Bunun yanında yağlı tohumlardan, aspir, susam ve yer fıstığı çeşitlerinin %100’ü, pamuk çeşitlerinin %43’ü, soya çeşitlerinin %30’u ve ayçiçeği çeşitlerinin %20’si yine kendi çeşitlerimizdir.

Bakanlığımızca, sertifikalı tohumluk kullanımı yaygınlaştırmak ve üretimini artırmak amacıyla; sertifikalı tohumluk kullanımı 2005 yılında, sertifikalı tohum üretimi ise 2008 yılında ilk kez destekleme kapsamına alınmıştır. Sertifikalı tohumluk kullanım desteği kapsamında 2005 yılından bugüne toplam 300 Milyon TL, sertifikalı tohum üretim desteği kapsamında ise 2008 yılından bugüne toplam 65 Milyon TL destek verilmiştir.

Verilen destekler ve yürütülen etkin yayım çalışmaları neticesinde, verimliliği doğrudan etkileyen sertifikalı tohumluk kullanımı; 2002 yılında 150 Bin ton iken, 2011 yılında 555 Bin tona yükselmiştir.

Sertifikalı tohumluk üretimimiz son yıllarda ortaya konulan etkin politikalarla, 2002 yılında 145 Bin tondan, %340 artışla 2011 yılında 637 Bin tona yükselmiştir.

Ayrıca, sertifikalı tohum/fide/fidan üretimine verilen tarımsal kredilerin faiz indirim oranı 2011 yılında %50 iken, 2012 yılında %100 oranında sübvansede edilerek sıfıra indirilmiştir. Sertifikalı tohum/fide/fidan kullanımına ise %50 oranında faiz indirimli kredi kullandırılmaktadır.